

תפלה شهرית-101 Tefila 101

ברוך הוא לעולם, אמן ואמן Lesson 28-ואמן

ברוך הוא לעולם, אמן ואמן (תהלים פט', גג).

ברוך הוא מצין, שכן ירושלים, הלווי-ה (תהלים קל'ה, בא').

ברוך הוא אלהים אל-יהי ישראל, עשה נפלאות לבדו (תהלים עב', יח').

יברוך שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ, אמן ואמן (תהלים עב', יט').

Source 1

מבוא לתהילים עם ביאור דעת מקרא

ה. חמישת ספרי תהילים. ספר תהילים נחלק לחמשה ספרים. חלוקה זו ניכרת בלשון פסוקי הברכה החותמים את הספרים: הספר הראשון — ארבעים ואחד מומרים, הספר השני — שלושים ואחד מומרים, וכסופו לאחר פסוקי הברכה פסוק של כחובת סיום 'כל' תפנות זוד בניישי', הספר השלישי — שבעה עשר מומרים, ואך הספר הרביעי — שבעה עשר מומרים, והספר החמישי — ארבעים ואדבעה מומרים. בכתביו היד יש רווח של שורות (שיטות) אחדות בין ספר לספר. יש גם סימנים מיוחדים בצורה ובלשון המבדילים בין ספר לספר (ועיר) על העניינים האלה לקמן). בעלי האגדה אמרו, השתמשה ספרי תהילים מכונים כנגד חמישת חומשי תורה, ואולם חמישת חומשי תורה נחשבים לחמשה ספרים במניין כ"ד כתבי קורש, ואילו חמישת ספרי תהילים — בספר אחד.

Translation: The Five Books Of Tehillim. The book of Tehillim is divided into five books. The division is apparent from the wording that is found in the last verse of each book: the first book-forty-one chapters; the second book-thirty-one chapter s(concluding with chapter seventy-two) and its concluding verse includes the following: all of which are the prayers of David son of Yishai; the third book-seventeen chapters (concluding with chapter eighty-nine); the fourth book -seventeen chapters (concluding with chapter one hundred-six); the fifth book-forty-four chapters (concluding with chapter one hundred-fifty). In the handwritten copies of Tehillim, you find a blank space consisting of several lines after each book. There are also some stylistic and linguistic differences between the books. Those who wrote Midrashim suggested that the five books of Tehillim correspond to the five books of the Chumash. However, the five books of the Torah are counted individually as part of the twenty-four books of Tanach while the five books of Tehillim are included in Tanach as a single book.

Source 2

המידור המבוואר

אחרי פסוקי דזמרה אומרים ברוך הוא וגבור מפני שבאלו המזומנים שלמעלה נשלט ספר התהילים. ואלו הפסוקים הם סוף ספר תהילים — ברוך הוא לעולם אחר ספר ג' — ברוך הוא אלקים ובברוך שם כבודו אחר ספר ב' — וכן כתוב פסוק כדומה סוף ספר א' — ובברוך הוא מצין הוא סוף מזמור קל'ה. (מתה משה ואליה רבה)

Translation: After completing the original Pseukei D'Zimra, we recite a series of verses each of which begins with the word: Baruch that appear at the end of the books within Tehillim-the first verse comes at the end of the third book of Tehillim-the second verse appears at the end of the second book of Tehillim. The third verse is similar to the verse that appears at the end of the first book of Tehillim and the last verse appears at the end of chapter 135 of Tehillim.

תפלה شهرית-101 Tefila 101

Source 3

The following which appears at the end of the first book of **תהלים** is not included:

תהלים פרק מא' יד'-ברוך ה' א-לֹהִי יִשְׂרָאֵל מִהְעוּלָם וְעַד הַעוּלָם אָמֵן וְאָמֵן:
ברכוֹת דֶּפֶן ד' עַמְּיָא-כָּל חֻותָמִי בְּרָכוֹת שְׁבָמְקָדֵשׁ הִי אָמְרִים: עַד הַעוּלָם. מִשְׁקָלְקָלוֹ
חַצְדוּקִים וְאָמְרוּ אֵין עוֹלָם אֶלָּא אֶחָד, הַתְּקִינוּ שִׁיחָו אָמְרִים: מִן הַעוּלָם וְעַד הַעוּלָם.

Translation: All those who recited blessings in the Temple would end with the following: until the World. Once the Saducees corrupted their religious beliefs and said that there was only this world and no next world, the Sages established that one should end the blessings he recites in the Temple by saying: from the World and until the World.

Source 4

דְּשֶׁי-כָּל חֻותָמִי בְּרָכוֹת שְׁבָמְקָדֵשׁ הִי אָמְרִים עַד הַעוּלָם - בְּמִסְבַּת חָנִינִית (פ"ב דֶּפֶן ד' ב')
אָמְרִינָן: אֵין עֲנוֹנִין אָמֵן בְּמְקָדֵשׁ, הַמְבָרֵךְ אָמֵר בְּסוֹף כָּל בְּרָכוֹת אֶתְהָה' א-לֹהִי יִשְׂרָאֵל
מִן הַעוּלָם וְעַד הַעוּלָם בְּרוּךְ חֹונֵן הַדָּעַת, וּבָנְיָם, וְהַעֲנוֹנִין אָמְרִים: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מֶלֶכְתָּו
לְעוּלָם וְעַד, וַיַּלְפִּינָן לְהַמְקָרָא דְתִפְלָת עֲזָרָא וְסִיעָהוּ, וְאַשְׁמַעַנְןָן דְבָמְקָדֵשׁ רַאשָׁוֹן לֹא הִי
אָמְרִים אֶלָּא בְּרוּךְ ה' א-לֹהִי יִשְׂרָאֵל עַד מִן הַעוּלָם.

Translation: In Tractate Taanis, it is written: One does not answer Amen in response to a blessing in the Temple. He who makes a blessing in the Temple ends his blessing by adding: Blessed are You, G-d, G-d of Israel from this World until the Next World, Blessed He who gives knowledge. In a similar manner, the Reader ends each blessing. Those who respond say: Blessed the Honored Name whose Kingdom is Forever. We learn this rule from a verse describing Ezra and his Court. It appears from this gemara that during the period of the first Temple, the Reader would end his blessing by adding the phrase : Blessed are You, G-d, G-d of Israel from this World.

Source 5

מִסְבַּת חָנִינִית ט' עַמְּיָא-ב' - וְאָמֵר לִפְנֵיהֶם עֲשֵׂרִים וְאֶרְבָּעָה בְּרָכוֹת שְׁמוֹנָה עַשְׂרֶה שְׁבָכְלִיּוֹם
וּמוֹסִיף עַלְיהֶן עוֹד שְׁשָׁה. דָנֵי שְׁשָׁה? שְׁבָעַ הַוּוֹיִן בְּדָתָנָן: עַל הַשְׁבִּיעַת הַוָּא אָמֵר בְּרוּךְ מְרֹחֶם עַל
הַאֲרִיךְ. אָמֵר רַב נַחַמן בֶּן יִצְחָק: מַאי שְׁבִּיעַת שְׁבִּיעַת לְאַדוֹכָה כְּדָתָנִיא: בְּנוֹאֵל יִשְׂרָאֵל
מְאַרְיךְ, וּבְחוֹתְמָה הַוָּא אָמֵר: מַי שְׁעַנְהָ אֶת אַבְרָהָם בְּהָר הַמּוֹרִיה הַוָּא יָעַנְהָ אַתֶּכְם וַיִּשְׁמַע
בְּקֹל צַעֲקָתֶכְם הַיּוֹם הַוָּה, בְּרוּךְ גֹּנוֹאֵל יִשְׂרָאֵל. וְהַזְּעֲנוֹנִין אַחֲרִיכִי אָמֵן, וְהַזְּעֲנוֹנִין הַבְּנָסָת אָמֵר לְהַמָּן:
תְּקַשׁ בְּנֵי אַהֲרֹן, תְּקַשׁ וְחוֹזֵד וְאָמֵר: מַי שְׁעַנְהָ אֶת אַבְוֹתֵינוּ עַל יִם סְוִף הַוָּא יָעַנְהָ אַתֶּכְם וַיִּשְׁמַע
בְּקֹל צַעֲקָתֶכְם הַיּוֹם הַוָּה בְּרוּךְ יוֹבֵר דְנַשְׁבָּחוֹת וְהַזְּעֲנוֹנִין אַחֲרִיכִי אָמֵן, וְהַזְּעֲנוֹנִין הַבְּנָסָת אָמֵר לְהַמָּן:
הַרְיעָוָן בְּנֵי אַהֲרֹן הַרְיעָוָן וּבָנְיָם כְּבָל בְּרָכוֹת וּבְרָכוֹת, בָּאַחַת אָמֵר תְּקַשׁ וּבָאַחַת אָמֵר הַרְיעָוָן. בָּמָה
דְבָרִים אַמּוֹרִים - בְּגַבּוּלִין, אָבֵל בְּמְקָדֵשׁ אִינֵּנוּ כֵן, לְפִי שְׁאַיִן עֲנוֹנִין אָמֵן בְּמְקָדֵשׁ. וּמְנַנְּיָן שְׁאַיִן
עֲנוֹנִין אָמֵן בְּמְקָדֵשׁ - שֶׁנָּאָמֵר (נְחַמִּיה ט') קָוָנו בְּרָכוֹת הַאֲ-לֹהִיכָם מִן הַעוּלָם עַד הַעוּלָם
וַיִּבְרְכוּ שֵׁם כְּבָדֵךְ וּמְרוּמָם עַל כָּל בְּרָכוֹת וּתְהִלָּה. יְכֹל עַל כָּל בְּרָכוֹת כָּלָן לֹא תְהִלָּה אֶלָּא
תְּהִלָּה אַחַת - תְּלִמוד לּוֹמֶר: וּמְרוּמָם עַל כָּל בְּרָכוֹת וּתְהִלָּה, עַל כָּל בְּרָכוֹת תְּזַלֵּז - תְּהִלָּה. וְאֶלָּא
בְּמְקָדֵשׁ מַהוּ אָמֵר? בְּרוּךְ ה' א-לֹהִים א-לֹהִים יִשְׂרָאֵל מִן הַעוּלָם עַד הַעוּלָם בְּרוּךְ גֹּנוֹאֵל
יִשְׂרָאֵל, וְהַזְּעֲנוֹנִין אַחֲרִיכִי: בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מֶלֶכְתָּו לְעוּלָם וְעַד.

תפלה شهرית- 101 Tefila

Translation: And he recites before them twenty-four benedictions, the eighteen recited daily to which he adds six more. Are there only six? Are they not actually seven, as we have learned: The seventh [benediction] he concludes with blessed is He who has mercy upon the earth. Rav Nahman replied: which is the seventh? It is the seventh of the longer benedictions. As it has been taught: the blessing: "Who redeems Israel" is prolonged and at its conclusion the Reader adds, He who answered Abraham on Mt. Moriah, He shall answer you and listen this day to the sound of your cry. Blessed are You who redeems Israel. And the congregation responds: Amen. The synagogue attendant calls out to them, "sound a Teru'ah, you children of Aaron, sound a Teru'ah, and the Reader resumes with, "He who answered our fathers at the Red Sea, He shall answer you and listen this day to the cry of your voice. Blessed are you G-d who remembers forgotten things. The congregation responds, Amen". The synagogue attendant calls out, Sound a Teru'ah, you children of Aaron, sound a Teru'ah. And likewise he does with the other benedictions, at one he calls out, sound a Teki'ah, and another, sound a Teru'ah. The order of service in which the congregation responds, Amen is the rule outside of Jerusalem but not for the Temple, because the response, Amen, is not recited in the Temple. And from where can it be adduced that the response, Amen, was not recited in the Temple? For it is said, Stand up and bless the Lord your G-d from everlasting to everlasting; and let them say: Blessed be Thy glorious Name, that is exalted above all blessing and praise. You might have thought that there shall be only one recital of Amen after all the Blessings, therefore the text adds, Exalted above all blessing and praise; that is to say, give Him praise after every blessing. What then was said in the Temple? Blessed is the Honored name of G-d, the King, forever. Blessed are You who redeems Israel; and the congregation responds, Blessed is the Honored name of G-d, the King, forever.

Source 6

דעת מקרא תהילים פרק מא', יד'

לה' לבודו. אמן ואמן - אמן היא מילת המקרא לאתר ברכה (או קילוח) להביעת פולחן מקהלה ובഴחון כי אמן ויקים הדבר (עי' יר' זה ו' חמש).
ומאמר כאן אמן ואמן לתחוק אחר, וכן: ואמר הדאשה אמן אמן (כ"ג ה' כט). אמן ואמן מוסב כל ברוך הוא... עד העזובם. קלופר: תלווי רחי שבריך לעוזם. שתחמיר ישלוח תשנות ויהלו רברך את שמך. ואפשר, שיאמן ואמן מוסב על כל הבקשות האמורות בקומו זה, שיקומו ב מהגרת. ופוד כסתבר מוסב על כל התפנורים שבספר תראשון שבתהלים שיקבלם ה' ברצון ובעשיה בקצת המתקלבים.⁵

Translation: Amen V'Amen: The word "amen" is a word of encouragement that is recited in response to a Bracha (or curse) to convey a wish, a hope or faith that in fact what was said will come to fruition (see Yirmiyahu 28, 6, etc.). The word Amen is repeated here for additional emphasis. Similarly we find the doubling of the word Amen in the matter of the Sotah (Bamidbar 5, 22). In this verse, the words Amen V'Amen are being said to affirm what was said earlier in the verse that G-d exists forever and ever. In other words, may it be that G-d's name is blessed forever and that G-d continue to provide rescues and that those who are rescued acknowledge G-d with words of praise. Perhaps the phrase Amen V'Amen is meant

תפלה شهرית-101 Tefila

to reinforce all the requests made in this chapter, that they come to fruition soon. Also it makes sense to say that the words are meant to affirm all that has been said in the first book of Tehillim; that G-d look upon our requests favorably and do as He has been requested.

Source 7

סידור רבינו שלמה ב"ר שמשון מג'מייזא – וסמכין כאן ברוך ה' לעולם אמן ואמן (תהלים פט' נג), ברוך ה' אלוקים אלוקי ישראל עשה נפלאות לבודו²¹, וברוך שם כבודו לעולם (תהלים עב' יח', יט)²². אילו הפסוקים סופי חמישית תהילים הם, ואומרים אותם משום גומרី הלא, כי חמיש חמישית יש להтелиים כמו לחומש²³. ברוך ה' אין סוף חמיש²⁴, אלא בך הוא הפסוק סוף של חמיש ראשון ברוך ה' אלוקים אלוקי ישראל מן העולם ונוי (תהלים מא', יד), ואני יודע למה הכתינו זה תחת זה, או שמא נהלך בפי האחרונים.

21. וזהו סיום ספר שלישי,

לא הביא הפסוק ברוך ה' מצין (תהלים קל'ה, כא) וצדיק עיון למה לא הביאו

ראה שוחר טוב מז' א', ב' – משה נתן חמישת תורה לישראל לדוד נתן חמישה ספרים שבתהלים לישראל

24. פישר שרצתה, לומר: סוף חמיש ראשון, ובוונתו שפסוק סוף חמיש שלישי.

Translation: We continue here with Baruch Hashem L'Olam...Baruch Hashem Elokim...OOVaruch Shem Kvodo... These verses are each located at the end of a section of Psalms. Tehillim is divided into five sections similar to the Torah and so we recite thesees verses because we need to finish each section of Tehillim. The verse: Baruch Hashem is not located at the end of a section of Tehillim. The final verse of the first section is: Baruch Hashem Elokim. I do not know why they substituted one verse with the other. Maybe one of the later Rabbinical leaders made the substitution.

Footnote 1: It is the end of the third section of Tehillim.

Footnote 2: Rabbi Shlomo from Germaiz did not include the verse Baruch Hashem M'Tzion. The reason why requires further inquiry.

Footnote 3: Midrash Shochar Tov-Moshe Gave us the Five Books of the Torah. And King David gave us the Five Books of Tehillim.

Footnote 4: Perhaps he meant to write the end of the first section. And his intention was that it is the verse at the end of the Third section.

Source 8

ספר תשב"ז קטע סי' רד – ואסור לדבר מן ברוך שאמר עד סוף ישתחבה. אבל שואל מפני היראה ומшиб מפני הכבוד כמו בק"ש באמצע הפרקים. ובסוף מומוד שואל מפני היראה ומшиб מפני הכבוד שלום לכל אדם. והלכה כרבי יהודה דאמר שואל מפני היראה ומшиб וכו'. אמנם מהר"ם זיל היה רגיל בשהייה מפסיק בין ברוך שאמר לישתחבה אומר אותן נ' פסוקים ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם כי עד אמן והלך לה' וברוך ה' לעולם אמן ואמן עד יברך דוד וכחוזר להתجيل ממקום שהפסיק אומר אלו נ' פסוקים לפי שהם כמו ברכה.

1. The footnotes were taken from the Rabbi Moshe Heisler edition of the *רבי שלמה ב"ר שמשון מג'מייזא*.

תפלה شهرית- 101- Tefila

Translation: It is prohibited to speak between Baruch Sh'Amar and Yishtabach. You may ask out of fear and answer out of respect like you can while reciting Kriyat Shma in the middle of the chapters. At the end of each chapter in Pseukei D'Zimra you may ask out of fear and answer out of respect to anyone. The Halacha follows the position of Rabbi Yehudah who held that you may ask out of fear and answer etc. However, Rabbi Mayer of Rottenberg had a practice that when he interrupted his prayers during Pseukei D'Zimra, he would recite three verses: Baruch Hashem Elokei Yisroel until Amen and Hallel L'Ashem and Baruch Hashem L'Olam Amen and Amen until V'Yivarech Dovid. When he was finished with his interruption and wanted to continue from where he had left off, he would again repeat those three verses because in his opinion, the three verses were substantively equal to a Bracha.

Source 9

ספר אבודרham ישתבח ד"ה ואחר כך – והרבר ר' מאיר מרוטנבורק בשיחיה צריך להפסיק בין ברוך שאמר לישתבח היה אומר קודם קודם שידבר אלו הפסוקים (דהי"א טוי לו) ברוך ה' אלהי ישראל מן העולם ועד העולם ויאמרו כל העם אמן ודילל לה. וברוך ה' לעולם אמן ואמן (תה פט, ננ). וברוך ה' מצין וברוך ה' אלהים אלהי ישראל. וברוך שם כבשו לעולם וגוי (שם עב יה יט). וכשחזר לדתUIL מקום שפסק היה אומר גם אלו הפסוקים לפי שעם כמו ברכה.

Translation: Rabbi Mayer of Rottenberg when he needed to interrupt his prayers between Baruch Sh'Amar and Yishtabach would recite the following verses before interrupting his prayers: Baruch Hashem Elokei Yisroel...Baruch Hashem L'Olam...Baruch Hashem Mi'Tzion...and Baruch Hashem Elokim and Baruch Shem Kvodo L'Olam. When he was finished with his interruption and wanted to continue from where he left off, he would repeat the same verses because substantively the verses were equal to a Bracha.

Source 10

ספר כלבו סימן ה' ד"ה ישתבח שהוא –ויש מקומות שאומרים קודם ישתבח ברוך ה' לעולם אמן ואמן ויברך דוד עד ומhalbלים לשם תפארתך לפי שהכל משירי דוד ע"ה, ויש נוהנים לומר אחד ויברך דוד אתה הוא לבדך ושירת חיים ואה"כ אומר ישתבח והכל לפי חמנגן. ו"א שאין יחיד אומר במקום שנחנו לאומרה בכל יום, ויש נהנו לאחריו אחר ישתבח.

Translation: There are places where it is the custom to recite before Yishtabach the following: Baruch Hashem L'Olam, VaYivarech Dovid until OO'Mihalilim L'Shem because those represent songs that were composed by King David. There are others who have a custom to recite after V'Yivarech Dovid, Ata Hoo Hashem L'Vadecha and Shirat Hayam and then they recite Yishtabach. Each place follows its own custom. There are those who hold that an individual praying alone should not recite Shirat Hayam. There are those whose custom it is to recite Shirat Hayam after Yishtabach.

תפלה شهرית-101 Tefila 101

Source 11

סדר הפתוחות והסויימים לימודי תורה ■

מספר צפויות: 2765

סדר הפתוחות והסתומים לימודי תורה
מתוך ספר ש"ע המוקצה למנון הגאון הרב יצחק רצאבי שליט"א
יורה דעה ח"ב סימן קס"ד העירה מ"

לTORAH

לפני שמתחלים לקורות פסוקים ממחמישה חומשי תורה, הן הגודלים הן ילדים
קטנים, בין אם הם מפרשת השבעה בין משאר פרשיות, מקדים תורה צוה
לנו משה מורשה קהילת יעקב (דברים ל"ג, ז): וזאת התורה אשר שם משה
לפני בני ישראל (שם ד' מ"ז): כי לחת טוב נתתי לכם תורה אל תעוזבו
(משל' ד', ב'): [יש מוסיפים, וופץ יי' בידיהם יצלח (על פי לשון הפסוק
בישועה נ"ג, יי', וופץ יי' בידיו יצלח]: ברוך אתה יי' למדני חזקיך (תהלים
ק"ט, י"ב): ויש מקומות שאין אמורים כי לך וג' ברוך אתה וג'.
בסוף הלימוד אמורים, ברוך השם נתנו תורה: ברוך [י"ג ובחרך] יי' לעולם
אמן ואמן (תהלים פ"ט, נ"ג): ימלוך יי' לעולם אמן ואמן (אי פסוק כזה
בתנ"ר, ועיין תהלים קמ"ז) 'ונכון הדמיות לפי נוסח התיכאליל והרמב"ם,
לפני ויברך דוד. ומכיון נוסח זה בסיסים הרבה פרשיות מהזהה). ומוסח אל ליבי
פתח, שנוהגו רבים שתשב"ר פותחים בהזה כולם כאחד בכל יום בבוקר קודם
לימוקם, יסדו מה"ר שמעון שבדי דעת".

סידור רב סעדיה גאון

המזמור עד כל הנשמה תחול יה
הלווי ת. אחר כך יאמר ברוך ה'
לעולם אמן ואמן ועתה אלהינו
מודים אנחנו לך ומהללים לשם
תפארתך.

סדר הרתפילות רמב"ם

וקורא מתחילה לדוד אرومך אלהי המלך וכי עד סוף ספר תליים ואחר כך קורא פטוקים
25 אלו. ברוך "לעולם אמן ואמן. מלך" לעולם אמן וברוך דוד את "לענין כל הקהלו יאמר

מהוויל רומא

במנים יעניב הילוה; באלאן שמעה להלווה; באלאן תריוועה; כל הנשכה תחוליה הילוליה;
ברוך "לעולם אמן ואמן: יסלוך יילעלם אמן ואמן: יברך הוראת עלי עלי;
כל הקהלו יאפרזיד ברוך אתה אלהי ישראל אבינו מועלם ושור עולם

במיינט וווענט הַלְלוּהָיְהִ בְּקָדְשָׁנוּ פְּלִימָע
הַלְלוּהִי בְּקָדְשָׁנוּ לְרִוְעָנָה כָּל הַגְּדוֹלָה
עֲבָדָנוּ יְהִי הַלְלוּהָיְהִ וְעַמְּנָה נְבָרָה יְהִי
מִיעָנָה וַיְהִי טוֹבָם הַלְלוּהָיְהִ בְּרוּךְ יְהִי
לְבָנָתָךְ מְאֵין וְמַיְמָן יְמִילָה יְהִי לְמַזְמָה
מְאֵין וְמַיְמָן יְמִילָה רְיוֹד בָּתָה יְהִי לְפָעָמָה

סידור ארם צובה

לכלי חסידין וויי...
חוללו האל בקדשו חוללו חותם נרכש
עוועו, חוללו חותם גבורהתו חוללו
ברוזב גראלו: חוללו בתקע שופר חוללו בגביל וכגון:
חוללו בתרז' וטחול חוללו במניס וועגכ: חוללו
באלעאל, שמע חוללו באלעאל טרואה: כל הגאנט
תחללי ית הילויה, זכור רחסידיך וחסידיך כי מעולם
חטמך: איחח חסידיך תראשוניס יי' נסבערט לוזה
פאמונחך: זכור יי' חרפת עכידיך סאטיג בחיקי כל
ונכיס עסיטס: אשר חיטטו אויביכך אשר חרפו סקכות
סאייחך: יי' אלתא אל תשכטני סקיחך גירית
למסדי דוד ענרכך: ערוה יי' לעילס אפניא אפניא גרווה
יי' סציאו שזיכן יושאלט חולויה: ערוה יי' אלתא
ביסדר אל עוטרת נולא אורת לבחו ונירך שטט נברון
לעוולס ווילא קבורה את כל חאנז אטנא ואטנא;

ערוה אנטה יי' לעיגיגל חקעל לאבדר